

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:

SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSES-féle HAZ.)

HOVA A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI RÉSZÉT
— ILLETŐ KÖZLEMÉNYEK KÜLDENDŐK. —

— KEZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA. —

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre: — — — — 12 K. Fél évre: — — — — 6 K.
Negyed évre: — — — — 3 K. • EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KIADÓHIVATAL:

(SZÉCHENYI-TÉR SZERENCSES-féle HÁZ)
HOVA AZ ELŐFIZETÉSI PÉNZEK KÜLDENDŐK.

HIRDETÉSEK

ÉS NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEK A KIADÓHIVATALBAN
VÉTETNEK FEL.

Alaptalan vádak!

Nincs annál könnyebb dolog, mint a városi közgyűléseken azt beszélni, hogy az utóbbi évtized regimje alatt rendkívül megnöttek a kiadások.

Ilyenféle beszédet hallottunk a csütörtöki közgyűlésben is egy olyan képviselő ajkairól, akit közügyeinkben verzatus férfinak tudunk és aki legalább két évtized óta tagja a városi közművitásnak.

Nagyon természetes tehát, hogy az illetőtől épen nem vártunk ilyen kijelentést, mert tudvalevő, hogy a városnak minden életnyilvánulásában részt vett. Így nevezetesen ott volt a régi gimnázium első építésének elhatározásánál, majd annak összedőlése után a második építés kimondásánál, ott volt a belvárosi kaszárnya részére elhatározott kisajátítás ügyénél, a laktanya-építés kimondásánál, a katonai kórház létesítésénél, a hidfeljáró építésénél, a Lőrinc-utcai házak kisajátításánál a Széchenyi-tér feltöltésénél, az iskolák szaporításánál, a városrészek egyesítésénél, a tisztviselők létszámemelésénél, a nagy kölcson felvételénél, az aszfalt burkolásnál, a nagy kövezésnél, a villamos telep létesítésénél és a jó ég tudja mi minden beruházásnál.

Mit jelent mindez? — Azt, hogy Esztergomnak a múltban, alig két évtizeddel ezelőtt nem volt semmije és évszázadoknak mulasztását a mai generációnak kellett helyrehozni.

Hát hibás ebben a távolabbi, vagy a mostani regime? Valamennyi gondot és terhet vett át, mindannyinak újabb követelések kielégítésével kellett számolnia és számolt azokkal mindenkor a közönség hozzájárulásával.

Ha tehát az egyes regimék hibáztathatók, akkor legelső vádlott maga a közönség, amely a maradiság jármát lerázván, a haladó korszellem szolgálatába szegődött erkölcsi és anyagi áldozattal egyaránt.

Azonban sem az egyik, sem a másik nem vádolható, mert csak a múlt bűnös, ezt azonban tetemre hívni nem lehet.

De vajjon joggal vádolható-e a múlt is? Ezt a várost pusztította tatár, török, kuruc és labanc és részese volt 1867-ig mindazon bajoknak, amelyek miatt a hazai városok nem fej-

lődhettek, de sőt az ősi takarékoság révén gyűjtött vagyonuk is elpusztult.

Nem keserű kifakadások kellenek ide, hanem a türelemnek erénye. Nem izgató szavak, nem szemrehányó kijelentések, nem vádaskodások, hanem a helyzetnek alapos ismerete.

A csütörtöki közgyűlés tanúságául el kellett mondanunk mindezeket, hogy beismeressenek és megszívleltessenek!

Egyet azonban helyeselnünk kell. A felszólalás a takarékoság elvét is hangoztatta. Jól tette. Most takarékoskodni kell minden irányban. — Meg kell szorítani az igényeket, minimumra leszállítani a szükségleteket, hogy kibírassa a város a súlyos megpróbáltatást, mely nem kétségbeejtő ugyan, de azzá lehet!

Buzdításul.

— Egykis gazdasági programm. —

A város közönsége érthető várakozással tekint az új gazdasági tanácsnok működése elé és jobbról-balról már is hallatszik, hogy rövid három heti tevékenysége a legjobb igyekezetet és ügyszeretetet tanúsítja.

Amily szívesen állapítjuk ezt meg annak előrebocsátásával, hogy az új gazdasági tanácsnoktól mi is a legjobbat reméljük, mégis épen a közönség hangulatából folyólag meg kell jegyeznünk egyet és mást. Nevezetesen óhajtasokat, amelyekhez a magunkét mi is szívesen fűzzük.

Első és fő óhajtas az, hogy az ügykereső felek kívánalmait a lehetőség szerint gyorsan elégítse ki; a panaszoknak megvizsgálása tekintetében beható gondolat járjon el; a közérdekből előálló szükségleteknek kielégítésére néve alapos meggyőződés után intézkedjék; gondja legyen arra, hogy amit a város vesz, az a megrendeléshez képest megfelelő legyen; eberen ellenőrizze és ellenőriztesse a szállításokat, a teljesített szolgáltatásokat, a végzett munkákat, szóval legyen olyan gazda, mint ama bizonyos szénégető, akinek folyton tőkén a szeme!

Nehéz feladatot vállalt, ezt mindenki elismeri. Sok ősdi szokással kell megküzdenie, üldöznie kell a lelkiismeretlen mulasztásokat, megtorolni a várost károsító vétkeket, tekintélyt tartani fel- és lefelé s nem ismerni más érdeket, mint a városét! Tevékenysége közben bizonyára számos akadállyal fog találkozni. Majd itt, majd amott próbálják éberségét elnézését, vagy szigorát. Ha éber szigorú és ingathatlan lesz, ellenségei

támadnak. Ezekről azonban ne féljen, mert aki sértett magánérdeke szempontjából jártatja a száját, azt könnyű lefűlni. Erre már elég esetet láttunk és láttuk azt is, hogy az intakt tisztviselő győzött mindig.

Az általános kívánalmak között van a város szépítés kérdése is. Hálás terrenum, próbálkozzék vele, mert hiszen hogyha szép fasorokat, gondozott utakat és utcákat és jól keresztülvitt szabályozás eredményeit fogja látni a közönség, olyan elismerés jutalmazza a fáradságát, melynél szebbet gondolni sem lehet.

Az új jövedelmi források nyitása elsőrendű kívánalom. Bármily aprócskák lesznek ezek, már is tanúsítják, hogy a lelkiismeretes gondoskodás mire képes. A régi jövedelmi források kiszélesítése szintén kívánatos. A város közéletmezésénél fontos szerepre van hivatva egy konyhakerti üzem. Látjuk, hogy a határ alig produkál nemes gyümölcsöt, holott se szeri se száma azon parlagoknak, amelyek egyébre, mint gyömölcs termelésre, nem használhatók. Be kell ültetni ezeket sorra, ha ellopják a fiatal csemetéket, nem baj, mert valahol bizonyára elültetik őket, tehát meg kell törni a nép közönyét ezzel a csaláttal is ép úgy, amint megtörte azt a nagy nevű Festetich gróf, aki először behozott és senki által nem kedvelt krumplit vasvillás emberekkel őriztette, aminek eredménye az volt, hogy e néptáplálék az egész országban elterjedt.

A háziipar elterjesztése érdekében is alapvető intézkedésekre van szükség, mert ez az erkölcsök javulását és a takarékosági érzetet növeli.

Röviden egybefoglalva mindezeket, azzal fejezzük be ezen megemlékezést, hogy a közönségtől eredő és a közhangulatból folyó méltó elismerés részesévé lenni a tisztviselőnek a legszebb jutalom s mi hisszük, hogy az új gazdasági tanácsnokban megtaláltuk a magunk emberét!

Építsünk munkáslakásokat.

Törvényben van kimondva a gazdasági munkások lakóházainak építése, de eddig meg nem jutott tudomásunkra, hogy akár az állam, akár a hatóság, akár magánosok a törvény szavának eleget tettek volna. Pedig a gazdasági munkásokat megrendszabályozó paragrafusait a törvénynek szigorúan hajtják végre úgy a közigazgatási hatóságok, mint a bíróságok.

De szigorú törvénnyel egymagában sehol a világon még szociális kérdést meg nem oldottak. Végre kell hajtani szigorúan a törvény humanus rendelkezéseit is, mert örültség az olyan munkáspolitikai, amely a nemzetközi szociáldemokrácia karjai közé hajtja a zsellért, napszámost és bérest.

Örömlésre szolgál Pestvármegye alispánjának Fazekas Ágostonnak rendelete, melyet a vármegye városaihoz és járásaihoz intézett. Ebben utasítja az illetékes tényezőket, hogy kezdjék meg a munkásházak építését ott, ahol ilyenekre szükség van, vagyis az olyan városokban, vagy hely-

szegekben, ahol a munkások tulzsufolt, vagy egészségtelen, illetve drága lakásokban laknak.

Kifejti a rendelet, hogy nem ajándék az, melyet a hatóság a munkásoknak jó s egészséges lakás formájában nyújt, hanem befektetés, amely meghozza a maga tisztos polgári kamatját. Mert hiszen a munkások lakásaik után bért fizetnek. Kifejti a rendelet, igen helyesen, hogy csak olyan szegény ember költözhetik a hatósági munkáslakásba, amely legalább egy szobából s konyhából áll, aki megbízható s ott tartózkodása az állandóság jellegével bír.

Ágról szakadt szegény ember tehát kap lakást, de dolgozkerülő csavargó nem. Reméljük, hogy a derék alispán rendelete visszhangra fog találni megyénkben is, felépülnek a munkáslakások mindenütt, ahol szükség van rájuk. Mert, ismétéljük, a szigorú, energikus közigazgatás még távol van a jó közigazgatástól. A jó közigazgatás az, amely a viszonyokhoz képest a legmesszebbre menőleg oldja meg a szociális feladatokat, melyeket a törvény ráró. A lakásnyomorúság nem kisebb a városban, mint a vidéken s jelentékeny szerepe van abban, hogy a munkás, a gazdasági épen úgy, mint az ipari, beveszi a szociális tanokat s a nemzet ellenségévé lesz. Nem elég a szociális-tákat szidni, meg kell javítani a munkás helyzetét is, hogy az lássa, hogy törődnek vele az urak s nem hagyják pusztulni. Nincs erősebb gátja a szociáldemokrata áradásnak, mint a munkások jogos igényeinek kielégítése, érdekeiknek istápolása. Tíz jó s olesó munkáslakás többet ér száz szunyornál.

Fazekas Ágoston alispánról, a nemzeti ellentállás egyik vezéréül legkevesebb, amint felteszünk az, hogy a rendeletét komolyan veszi s a töle megszokott energiával sarkalja a városokat s járásokat arra, hogy munkáslakásokat építsenek. Igen helyes dolognak tartjuk azt is, hogy épen az ország első vármegyéje szolgál a jó példával, melyet remélhetőleg követni fognak a többi törvényhatóságok is. Mert nem elég a büntető bíróság, a szolgabíró, a pap és a szurony a nemzetközi veszedelem elfojtására; szociális alkotások nélkül a hatalom nem mehet semmire. Nem elég kordában tartani, de sorsával meg is kell békíteni a magyar munkást.

Évente ezer és ezer ember, főleg gyermek pusztul el az egészségre káros vagy tulzsufolt lakások miatt. A halálozási statisztika s az orvosok errenézve megdöbbentő adatokkal szolgálnak. A lakberek drágasága is roppantul megnehezíti a munkás életét, míg ha olesó, egészséges házikót adunk neki, amely kis részletfizetéssel a tulajdonába megy át, ezzel nemesak hogy lekötöttük őt és utódait a magyar földhöz, de életfeltételeit is nagy mértékben megkönyvítettük.

TÁRCA.

Átok.

*Azok a csókok, parázna csókok,
Miket ajkanra nyomtál ittasan,
Mint tigriskarmok: véresre martak,
Mint tördfések: belém nyilaltak,
S bennem azóta lázak mérge van.*

*Azok a csókok, parázna csókok!
Bennünk a bün volt, s véték, kárhorat,
Pokolnak kénés, izzó szurokja*

*A kint, fájdalmat ugy sosezontja,
Miként a csókok, mely fojtogat.*

*Átkozlak téged vérszopó tigris!
El sose állhasd somjuságodat,
Gyötrődve sorvadj és a nyomodban
Pusztulás és kín fakadjon ottan,
Édvöd se leld meg s utáld meg magad!
Átkozlak téged vérszopó tigris!*

Károly József.

Favantine lovag és az ő két felesége.

(De Créquy marquise kiadatlan naplója után.)

Gyakran találkoztam d'Ossum grófné szalonjában Favantine lovag, fiatal diplomatával, ki rendkívül kedves, élénk és igen eredeti ember volt. Az udvarnál viselt állásánál fogva a jelentkező külföldi követeket ő kísérte be Artois grófhoz. Miután kitűnően beszélt angolul, az évek hat hónapját — mint Mr. de Vergennes titkos megbízottja — Londonban töltötte.

Hat hónapot Párisban, hat hónapot Londonban töltött. És e megszokott életmódot úgy vélte magának legjobban berendezve, hogy itt is, ott is, megnősült.

Mind a két város állandó, bár nem folytonos lakosa lévén, nem volt-e joga, hogy mind két helyen legyen házitűzhelye? Előbb Párisban esküdt meg titokban a csodaszép és bájos Manonnal, ki az opera balletkarának volt fénylő csillaga. És midőn Londonban egy napon halálos unalom szállta meg, ott is megházasodott, nőül vette a Theatre Royal egy gyönyörű táncosnőjét.

A mi diplomatánk londoni otthonának berendezése mindenben hasonló volt a versaillesihez. Ott, virágos kert közepén, egy szép „cottage”-ban lakott, itt egy kis „ermitage”-ban, melyet Pique, a kis trianon építész, Jean Jaques izlése szerint alkotott. . . . Ugy látszik, hogy a két „istennő”-nek egyforma természete volt, mert a lovag iránti szerelmüknek összhangját, annak élte végéig, semmi sem zavarta meg.

Kettős házassága sokáig titokban maradt. Boldog volt és csak örülhetett, hogy oly jól válszott. Mindkét felesége egyenlő hévvel szerette őt és ő teljes mértékben élvezte e kettős szerelemnek azt a leirhatatlan édességét, mely az egyszerű férjek előtt egészen ismeretlen. Párisból Londonba utazva, egész idő alatt a szép angol lányra, a szőke Kitty-jére gondolt, kinek fehér, rózsás arca, világos kék szeméi úgy vonzották. Nagyon féltékeny volt rá s midőn Kitty kénytelen volt próbákra menni, azzal vált meg tőle, hogy távollétében ezer halált fog szenvedni.

A letelt hat hónap után visszament Párisba Alig ért Doverba, már is elfeledte Kittyt és csak annak örült, hogy Manon-ját, azt a minden ízében francia, tüzes szemű, fekete szemöldökű, hajlékony karsu teremtest viszont fogja látni, mely remény e sóhajjal esalta ajkaira: „Mégis szép az élet!”

Nem találta bűnnek e kettős házasságot s ha valaki bigamiával merte volna vádolni, a szemtelent rögtön keresztül szurta volna kardjával. Szerelmes volt Kittybe, de féltékeny is volt rá. Azonban nem kevésbé volt az Manonnal szemben, mert ha Manon késve jött haza, a legszerencsétlenebb embernek érezte magát.

A titkolódzás, melylyel boldogságát körülvette, felvilágosíthatna volna Favantine lovagot annak bűnös voltáról, de ő mindenre megtudott felelni:

— A nők oly ostobán itélnek ilyesmi felett. Egy napon mégis nagy meggondolatlanságot követett el. Londonban, elutazása előtt, Kitty egy gyönyörű email-szelencét ajándékozott neki, melynek felső lapján egy kidomborodó arany szív volt. A finom diplomata megértette a célzást és mélyen meghatva bucsuzott el.

Párisba érkezve, első teendője volt, hogy Manon-nak ajándékozza a kis remekművet, melyet szépsége folytán boldog birtokosa a kandalóra helyezett. Ugyanaz nap este Favantine lovag egy

régi barátját hozta el ebédre, ki a szép háziasszonyt a lovag maitresse-ének gondolta. A fekete kávénál, a kandalló előtt üldögélve, rögtön feltűnt a jóbarátnak az általa jó ismert szép szelence és felhasználva azon időt, mindön a lovag a mellékszobában levelet írt, elragadtatással magasztalta a szelence ajándékozóját, a szép angol nőt. Elárulta az esküvő napját, annak részleteit s eldiesekedett, hogy ő volt az egyik tanu. . . . Manon, mint telivér párisi, tudta, hogy vannak ügyvédek és bírák de szeméi előtt rögtön megjelent a botrányos pör képe is, mely meghurcolja, bemocskolja a nevét és csak a megbecstelenítő kényszermunkára való itélettel végződhet. Végre arra a megőződésre jutott hogy mivel az ő esküvője történt meg korábban, ő az egyedüli törvényes feleség.

Egy napon, sürgős és elkerülhetetlen utazás ürügye alatt Londonba sietett és felkereste Kitty-t. Öszintén elmondott neki mindent.

— Miután Favantine lovag mindkettőnk alávalóan megcsalt, — mondá az angol táncosné — meg kell magunkat boszulni.

— Természetesen, — felelé Manon — de ha ezzel nagy zajt csapunk, özvegyekké leszünk, ami még szomorubb. . . s őt felakasztják.

Erre a két nő magasztos egyezséget kötött. A lovag pedig elkerülte az igazságszolgáltatás kezét s csak néhány órával halála előtt tudta meg, hogy két felesége már találkozott.

Egy savojai utazása alkalmával a koesi keréke összetört s ő azzal egy mély szakadékba borult. A lovagot haldokolva vitték Párisba, hol néhány napi szenvedés után kiadta lelkét. Haláltusájának végperceiben e töredelmes vallomást tette:

— Édes Manon, boesás meg, rutul megcsaltalak: esküvőnk után Londonba is megházasodtam.

— Már régóta tudom, — válaszolá Manon nagy zokogás között — de ne igazsd magad, mindent megboesáztam.

— Ki mondta meg neked?

— Londoni barátod, ki egyszer nálunk ebédelt. Akkor aztán Londonba mentem el, felkerestem Kittyt s mindent megbeszélünk. Hogy tőged fel ne akasszanak, megfogadtuk egymásnak, hogy hallgatni fogunk.

— Te bájos teremtes vagy és Kitty szintén az. — sóhajtotta a beteg — mily kár, hogy mindkettőtököt itt foglak hagyni.

Ebben a percben Kitty, kit Manon értesített a szerencsétlenségéről, félajultan lépett be a szobába. Mindketten térdre borultak a lovag ágya előtt, ki összeroncsolat kezeit nyújtotta feléjük, egyenlő szeretettel és gyöngédséggel szemlélvén zokogó, bánatos feleségeit.

— Végrendeletem Boznizot közjegyzőnél van letéve, ki vagyonomat is kezeli. Ő fogja azt kettőtök között megosztani. . . . Gondolatok szeretettel férjeteekre. . . — és meghalt.

A két feleség zokogva borult egymás nyakába és együtt maradt.

Mi ujság?

A hölgyek lelki gyakorlata a zárdában.

Dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök május hó 6 7 8 és 9 napján a helybeli vízi-városi zárdában hölgyek számára lelkigyakorlatot tart, melyre a meghívók a napokban küldetnek szét.

Fehér Ipoly Esztergomban.

Fehér Ipoly panonnalmi főpát pénteken d. u. 5 órakor városunkba érkezett. A főpát idejvetelének célja a köteles évi rendházlátogatás. — Fehér Ipoly ma visszautazik.

MIT IGYUNK ?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit föllmul hazánk természetes szén-savas vizek királya.

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomorbojásoknak.

a mohai **ÁGNES** -Forrás

Milenniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali, bor- és gyógyviz, a gyomoréget

Kedvelt borviz! Olcsóbb a szódaviznél! Mindenütt kapható!

Foraktár: VÖRÖS JÓZSEF úrnál Esztergomban.

Esküvő a főispáni családban.

Gyapay Pál főispánunk leányát Mädyt, tegnap vezette oltárhoz dr. Jerffy Jenő győri ügyvéd. Vimmer Imre polgármester táviratilag üdvözölte az örömszüloket.

Kitüntetett plebános.

Esztergom főegyházmegye lelkészkező főpapjának egyik kiváló tagját, királyi kitüntetés érte. Kudora János tanfelügyelő, viski esperes-plebánosnak, ő felsége a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta. Ez az egyszerű pap, a kinek egyházirodalmi műveit a budapesti egyetem hit-tudományi kara is több ízben jutalmazta, főképpen tanügyi működésével vonta magára a kultusz-kör-mány figyelmét. Kitüntetésében a tanügyi munkái és barátai nemcsak a személyes érdem jutalmazását látják, hanem a népnevelés ügyének homlok-terébe állítását, melynek Apponyi Albert gróf miniszter személyében ezúttal szokatlanul meleg pártfogója akadt. Különböző Kudora kitünt. már diákkorában is, mint Vasary Kolos tanítványa a kinek mindig első eminense volt.

A város közgyűlése.

Esztergom város képviselőtestülete esütörtökön délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tartott. Dacára a napirenden szereplő fontos tárgyaknak, a városatyák igen lanyha érdeklődést mutattak olyannyira, hogy egy ízben kérdésessé vált, vajjon határozatképes-e a közgyűlés vagy sem. A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítást vettük:

Napirend előtt.

Tátus János interpellálta a polgármestert a halastó ügyében. Nevezetesen a halastó vize annyira felduzzadt, hogy a környékbeli földeket és utakat elöntéssel fenyegeti, de egyébként is a szomszédos szántókat annyira elposványosította, hogy ennek folytán a földmivelők nagy károkat szenvednek.

Az interpellációra Rothnagel Ferenc gazdasági tanácsnok nyomban megfelelt és megnyugtatta Tátust. Jelezte a tanácsnok, hogy a halastó medre töltésekkel lesz elzárva, a vizenyős talajon pedig hidakkal fogják a közlekedést lehetővé tenni.

A választ úgy az interpelláló mint a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette.

Megs. aratják a 36000 k.-ás kölcsönt.

A napirend első és mindenképen legfontosabb tárgya a városi pénzügyi fedezésére felveendő 36000 k.-os függő kölcsönre vonatkozó tanácsi javaslat volt. A függő kölcsön azért vált szükségessé, miután — mint ezt már megírtuk — a közigazgatási bíróság kimondotta, hogy azon káptalani és primaciális adótárgyak után, melyek nem a város területén fekszenek nem úgy mint eddig Esztergomban, hanem azon községekben fizetendő a pótdó, ahol az adóztatás alá kerülő vagyontárgyak tényleg vannak. A város illetéknépen 18000 k.-os évi olyan pótdó-jövedelemtől esett el, mely az ideai költségvetésben már fedezetként szerepel s így a hiányt más uton mint kölcsön felvételével pótolni nem lehetett. A közgyűlés bánatosan nyelte le a keserű pilulát, csak éppen affelett támadt vita, vajjon a felveendő kölcsön a tanácsi javaslatához képest 2 esztendő alatt avagy pedig Brutsy János indítványa értelmében egy év alatt fizetessék-e vissza a kölcsöntnyújtó városi alapoknak?

Dr. Fehér Gyula pr. kanonok, dr. Földváry István főügyész és Marosi József hozzászólásai után, kik a két esztendei kirovás mellett érveltek, a közgyűlés 54 szavazattal elfogadta a tanácsi javaslatot.

A villamos telep kibővítése.

A nappali villamos áram állandósításának valamint a környékbeli gyárak és a parkányinai pályaudvarnak a helyi fogyasztási körzetbe leendő bekapcsolásának elengedhetetlen követelménye,

hogy a villamos telep még egy áramszolgáltató géppel felszereltessek.

A tanács idevonatkozó javaslatát a mérnök ismertette. E szerint egy Diesel-motor beszerzése szükséges, melynek költsége 170.000 koronára rúg. Ezen összeg természetesen a villamos üzemet terhelési és így az új beszerzés önmagát fogja amortizálni.

Ismét a barakk.

A katonai barakk-tábor soha be nem fejeződő ügye került most tárgyalás alá. A város által elfogadott szerződésen ugyanis a hadügyminisztérium többrendbeli változtatást kívánt. A leglényegesebb azon kívánalom volt, hogy a katonaság a szerződésileg engedélyezett heti két lónapon kívül eset-ről-esetre a polgármester előzetes engedélyével még egy harmadik lónapot is igénybe vehessen. A közgyűlés ezt a módosítást azon megokolással vetette vissza, hogy a gazdálkodókra amugyis rendkívül hátrányos a heti kétszeri lövések alatt is a művelés alatt álló földek elzárása és ezt a helyzetet még kedvezőtlenebbé tenni nem lehet. A többi módosítást, mint a kártérítésre alakuló bizottság kérdését, a köszénakna nyitások alkalmával a bérlő kincstár előzetes értesítését, valamint a bérlés utáni pótdómentességet a közgyűlés egyhangulag megszavazta. Így tehát a barakk ügye most már végre-valahára talán mégis befejeződik.

Apróbb ügyek.

Folyton lanyhuló részvétel mellett gyorsan letárgyalta a közgyűlés a napirend hátralevő tárgyait. Nevezetesen elhatározta, hogy a város 50 koronával belép az „Országos Állatvédő Egyesület” tagjai közé alapító tagnak. Tudomásul vette a közgyűlés a nagy kövezés felülvizsgálatáról szóló bizottsági jelentést, végül a március havi pénztárvizsgálatokról szóló jegyzőkönyveket is jóváhagyván a közgyűlés esti 8 órakor véget ért.

A rabbinus kitüntetése.

Mint annak idején megírtuk a király dr. Weisz Izsák Ignácot, az esztergomi izr. hitközség rabbinusát a koronás arany érdemkeresztrel tüntette ki. A hivatalos lap tegnapi száma már közölte a kitüntetésre vonatkozó legfelsőbb kéziratot, mely szerint a rabbinus buzgó és eredményes működése jutalmul nyerte az érdemkeresztet. Az érdemkereszt a kísérő levéllel együtt tegnap érkezett le a főispáni hivatalba. — Az izr. hitközség — mint már jeleztük — a rabbinusnak a jövő hónapban tartandó 30 éves szolgálati jubileuma alkalmából nagyszabású ünnepséget rendez, melynek keretében a főispán fogja átadni az érdemkeresztet a kitüntetettnek.

Avármegyei gazdasági egyesület.

Az Esztergommegyei gazdasági egyesület f. hó 29-én választmányi ülést tart a főispán elnöke alatt. Az ülés tárgysorozatában ott szerepel Darányi miniszter válassza a jubileuma alkalmából hozzá intézett üdvözlő táviratra, valamint a két 800 k.-ás és az 1347 k.-ás államségély kiutalására vonatkozó miniszteri rendelkezés.

Eljegyzés.

Dr. Biró József budapesti jónévű orvos eljegyezte Balog Irénkét, Balog László helybeli kereskedő kedves leányát.

Nyugdíjgyuleti közgyűlés.

A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj egyesülete ma tartja évi rendes közgyűlését Budapesten. Az országos egyesület esztergomi fiókjától Magyar László elnökkel az élen több választmányi és rendes tag utazik le a közgyűlésre.

Permanens hivatalos órák az adóhivatalban.

Az esztergomi m. kir. adóhivatalban május hó elsejétől a hivatalos órák nem d. e. 9-től 12-ig és d. u. 2—5-ig, hanem reggeli 8 órától d. u. 2-ig fognak tartani. A felek 9-től 1-ig nyerhetnek felvilágosítást.

Haza Amerikából.

Az amerikai nagy ipartelepek tudvalevőleg éveken át forszírozott munkával különösen az idegen bevándorlottak munkaerejének alapos kihasználásával oly tendenciózus túltermelészt produkáltak az iparcikkek minden terén, hogy most évekre előre el vannak látva gyártmányokkal. Egyrészt ez a körülmény, másrészt pedig a kárteltek és trösztök tulhajtása következtében beállott reakció eredményezte bukásoknak az lett a következménye, hogy minden vonalon tömegesen megszűntették az ipari munkálatokat s így a munkásoknak közel 60 százalékát elbocsátották. Ez a körülmény eredményezte az ideai tömeges visszavándorlást. A visszavándorlás azonban nem csökkentette észrevehetőleg a munkahiányban szenvedő munkások számát s így a visszamaradtak sorsa igazán kétségbeejtő. A munkanélküliek szomorú sorsát érdekesen illusztrálja egy Amerikából küldött levél, melyet Kollár József volt piszkei kőfaragó intézett az „Esztergomi Takarékpénztár”-hoz. Ez a Kollár évekkal ezelőtt vándorolt ki Amerikába és részint Brocklinben utoljára pedig Newyorkban dolgozott. A fent vázolt gyári szünetelések során ő is munkanélkülivé vált és most haza akarna jönni szegény, de ninesen utiköltsége. Azért irt tehát levelet a Takarékpénztárhoz, hogy piszkei ingatlanára legalább annyi jelzálog kölcsönt folyósítsanak, amennyivel hazajöhet. Az érdekes levélnek a siralmas munkásviszonyokra vonatkozó részét szöszterint itt közöljük:

„Kérem én haza akarok menni mert itt semmi kilátás sincs már a megélhetésre. Amerika mind a 47 államában, mindenütt szünetel a munka, sehol sem dolgoznak és még csak kilátás sincs a javulásra mert a küszöbön levő elnök-választás is akadályozza azt. A munkás nép főképp az idegenek, mind éheznek; most a város minden 20 Street sarkán ingyen étkező helyeket állított fel, hogy a szegény nép munkahiányában ki ne düljön az éhségtől. A magyarok, akiknek csak egy kis tehetségük van igyekeznek haza menekülni, sokan a konzulátus segítségét is igénybe veszik, hogy a hazájuk segítségére révén visszajuthassanak. Én nem akarok szegényre itt pusztulni mert már 5 hónapja nem kaptam munkát és nem dolgozhatok.”

Uj vasut.

A kereskedelmügyi miniszter előmunkálati engedélyt adott Fried és Adorján budapesti vállalkozó cégnek a m. kir. államvasutak Torbágy állomásától kiinduló és a budapes-esztergom-füzitői helyiérdekű vasút Tokod állomásáig vezetendő rendes nyomtávu vasútvonalra, úgyszintén a Perbal, Tinnye, Kirva, Uny, Dág és Sárásap községek érintésével tervezett variásvonalra.

x Kiss szerencsése nagy! Köztudomásu, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyere-mények mellett számos kisebb nyere-mények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsésjét. Ezer és ezer ember lett ily uton szegényből gazdaggá. Az osztálysorsjáték legutóbb megjelent képes leírását érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg. Az új sorsjáték I. osztályának húzása május 21. és 23-án lesz. Tegyen szerencsekísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss bankházában (Budapest, Kossuth Lajos utca 13.) mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert Kiss szerencsése Nagy!

x Az Emke kávéházban naponta Kozák Géza ismert zene kara hangversenyez.

A kereskedelmi társulat.

Az esztergomi kereskedelmi társulat ma d. e. fél 12 órakor a városháza tanácstermében választmányi ülést tart.

A város fája.

A városi erdők termésének átvétele a napokban fejeződött be. A végátvételt Rothnagel Ferenc gazdasági tanácsnok és Huray Ferenc számvévi eszközölték amidőn is 6500 méter fát vettek át a városi erdőmestertől.

Járványstatisztika.

Esztergom vármegye területén április hó 1-5-é felében a következő hevenyterülőző kórok fordultak elő Hasihagymáz: Esztergom város, Dömös, Dunamocs és Bátorkeszi. Hökhurut: Esztergom város és Párkány, Kanyaró: Esztergom város, Pilismaróth, Sárísáp, Kőbölkut és Párkány. Vörheny: Esztergom város, Leányvár, Érsekkéty, Kural, Farnad puszta és Kőbölkut. Roncsoló toroklob: Tokod, Bajna Sárísáp, Farnad és Magyarszölygén. Torokgyik: Pilisszentlélek. Gyermekágyi láz: Tokod. Bárányhimlő: Esztergom város.

Öngyilkos aggastyán.

Süttöröl írja tudósítónk: Staudinger Ferenc 70 éves gazdálkodót hozzátartozói halva találták diósvölgyi présházában. Az aggastyán a mestergerendára volt felakasztva. Az esetről táviratban értesítették a komáromi kir. ügyészséget.

Gyermek a kutban.

Kesztlőcön borzalmas eset történt. Dolessál József 3 esztendő kis fiút felügyelet nélkül hagyták otthon a szülei. Az apróság kitopogott az udvarra és az ott levő nyitott kut körül kezdett játszani. Egyszerre csak megesuszott és belefordult a kutba, ahol nyomban megfulladt. A kétségbeesett szülők már csak a kis holttestet húzták ki a kutból. A csendőrség feljelentette az esetet az ügyészségnél.

x **Korona Bioskop** állandó mozgófénykép színházban április hó 25., 26., 27. és 28-án színr kerül: 1. Potyajegy, komikus. 2. Áruló kés, dráma. 3. Függő lámpa, komikus. 4. Beesületes tolvaj, életkép. 5. Sorsjegy, komikus. 6. Apa és fia, dráma. 7. Gyermekmenedékhely, látványos.

CALIFIG
Közzérzésünk a legtöbb esetben azért rossz, mert emésztő-szerveink, u. m. a gyomor, máj- és bél-rendszer működésüket nem végezhetik rendesen. Hogy e szervi bántalmakat fájdalom nélkül és biztosan elkerülhessük, használjuk a kipróbált és orvosok által előszerzetten ajánlott világhírű "CALIFIG" háziszert, melyet a "California Fig Syrup Co." a legkételetesebb módon készít s a mely világhírűvé tett szert. Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg ára 3 K., kis üveg 2 K. Főraktár: Török József gyógyszerár, Budapest, VI., Király-utca 12. szám.

Duhaj legények.

Ebszönyről írja tudósítónk: Gasperek János és Valkovics Gyula idevaló parasztleányok husvét hétfőjén késő éjjelig boroztak a kocsmában. Midőn már teljesen leitták magukat, összeverekedtek és Valkovics úgy vágta fejbe egy vasdarabbal Gasparkot, hogy eszméletlenül terült el a földön. A csendőrök feljelentették a duhajokat.

Állategészségügy.

Gazdasági tudósítónk jelenti, hogy Sárísáp községben a sertésorbáné járványszerűleg fellépett. A hatóság széleskörű óvintézkedéseket tett és a sertészárlatot elrendelte.

Rendőri hírek.

Gyilkos bányász. A húsvéti ünnepek természetesen nem mulhattak el bieskázás nélkül. Az alkohol meghozta a statisztika szerint elmaradhatatlan ünnepi késeléseket. Szikora József annavölgyi bányász husvét hétfőjén részeg fővel szóváltás közben egy könyhakéssel hátszurta legjobb barátját Tóth Józsefet. Tóth rögtön szörnyet halt. A gyilkost a csendőrök letartóztatták és az ügyész-

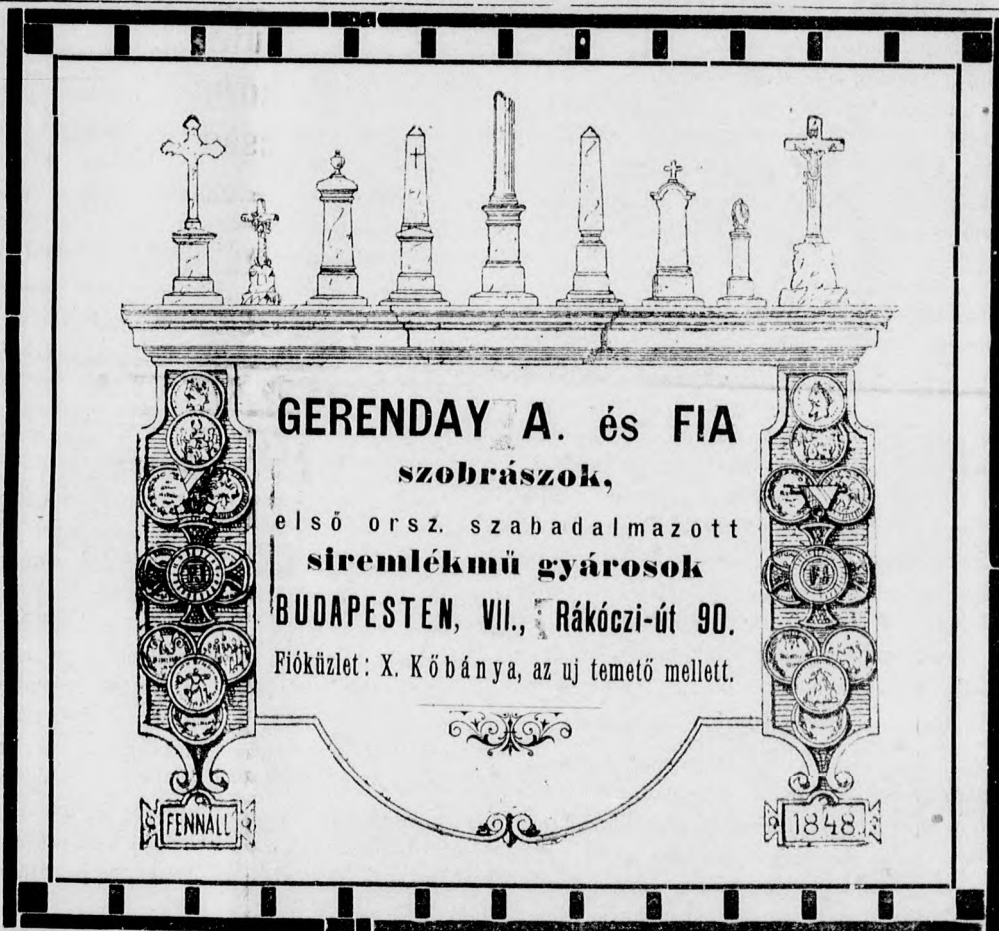
ség utasítására behozták a helybeli járásbíróóság börtönébe. Az áldozatot a kir. ügyészség felboncoltatta. Szikora beismerte tettét, de teljes részszéggel védekezik.

x **Névjegyek** a legmodernebb kiállításban mindennemű carton mintákban, úgy mint sima, aranyszegélyű, merített és a *legújabb hátya* cartonon készülnek a „Hunnia“ könyvnyomdában. Az árak jutányosak. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Helybeli sürgős rendelések, tekintve a nyomda *amerikaiás* felszerelését, mindjárt meg is várhatók.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

GERENDAY JÓZSEF.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

GERENDAY A. és FIA
szobrászok,
első orsz. szabadalmazott
siremlékmű gyárosok
BUDAPESTEN, VII., Rákóczi-út 90.
Fióközlét: X. Kőbánya, az új temető mellett.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

KEIL-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
KEIL-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fillér.
KEIL-féle arany fénymáz képereteknek 40 fill.
KEIL-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

JEDLICKA REZSÓNÉL ESZTERGOM, (Kossuth Lajos) Buda-utca 503. sz.

Érsekujvár: **KOSZTELECZ EDE.**

Szliács Acél-fürdő.

(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Főülmulthatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok hátgerinez és idegbajok, bémulás ellen, át-szenvedett betegség és erős munkásság után. Fürdőorvos:

Dr. Rhorer Aladár.

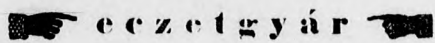
Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapesten át, szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust utazás lakás, árkedvezményről az első és utószezonban stb. ad:

Fürdőigazgatóság. Szliács. (Zólyom megye.)

Árverés

utján lesz eladva teljesen berendezett

folyó év április 28-án délután 4 órakor Budapesten, Elemér-utca 37. számú pince helyiségben, hol az árverési feltételek valamint a berendezés is minden nap d. u. 4 órakor megtekinthetők.

Egy tanuló fiú felvétetik

VILLI JÓZSEF

fűszerkereskedőnél Esztergom, Jókai-utca.

Ezen cégtábláról ismerhetők fel az üzletek,

melyekben eredeti SINGER gépek kaphatók.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság ESZTERGOM.
1908. május 1-től Lőrincz-utca, Takarékpénztár épület.

Az Universum-krém

Hansi-védjegygel

azzal a tulajdonsággal bír, hogy az ember bőrét finomra és puhává teszi, kiültést és vörös foltokat már néhány nap alatt megszüntet. Lefekvés előtt az illető testrészt e krémmel bedörzsölendő. Hatása kellemes. Számítalan levél így szól: „Hálás köszönet a korszakalkotó találmányért, égési sebeim néhány nap alatt teljesen elmúltak.” „Küldjön újabb 10 tubust barátaim részére, hatása külső bajoknál valóban páratlan.” „A minta-tubust legjobb legjobban eredménnyel használtam régi sebem ellen, kérek utánvételt még 10 darabot.” Így érkeznek az elismerő sorok. Az Universum-krémnek tehát egy háztartásban sem szabad hiányozni. — Főraktár:

Chemisches Laboratorium,

WIEN, VIII. Mariahilferstrasse 38.

Ára 1 korona.

Ürge Zs. A.

vas, szerzám, vasalás, gépek, gazdasági eszközök és szénkereskedése ESZTERGOM.

Az arany ásohoz, (volt FREY-féle üzlet) Alapított 1770.

Telefon 67. sz.

Jutányos áron kaphatók épület vasalások, konyhafelszerelés, szerzám, furógépek, kovacsolt acél ekefők, Garventz-féle kutak minden kivitelben.

Petőfi-jegyű fűkaszákat ötszörös jótállás mellett ajánlok.

Posta- és Levelezési Hivataloknál, Saját érdekében hirdessen kizárólag, LEOPOLD GYULA, hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41., 200 napra, Hirdetési díj a hirdetőtől.

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:

Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL

ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sósorszesz az

ERŐ SÓSORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a „KOSMOS” vegyszert és kozmetikai laboratórium. GYÖR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcsbeöntök, zöldségek, szörpök, gomba-, hús- és fűszerek, konzervek, nemes borovicskák, legkiválóbb minőségben szállít — előkelőbb fűszerek közvetítésével is a

BÉLHURUT

(hasmenés), gyomorgörcs legjobb gyógy- szere a BARTA-féle fekete áfonya- gyögybor, kapható gyógyszereszek- nél. 5 üveget 8 K-ért bérmentve szállít

Felkai Konzervgyár, Barta József Felka (Szepes megye). — Kérjen árjegyzéket!

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 8 20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárakban. Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvária-ter.

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legszellőbb FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI

fényképezési és festészeti műtermében BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészies kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selymre, bársónygra, fára, elefántcsontra stb. Bross, függelék, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK
legelőkeltebb emésztőpor
Doboz 2 kor.
Postal szétküldés „FEHÉR GALAMB” gyógyszerárak BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 93
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Meglepő haladás!
FICHTENIN
a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta fér- get a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyót, vér- és levéltetűt és egyéb kert- és veteményben kártékony állat- kákat és azok petéit azonnal megöli.
Legmegbízhatóbb védőszer szunyog és darázs ellen.
Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt.
Veszerképviselők Magyarországon részére:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

BOGDÁNY szerencséje páratlan!

Vásároljunk osztály- sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

fovarosi sorsjegyjroda r.-t.-nal BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 20

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA
8 nap alatti biztosan hat. Tégelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógytára Budapest, Gyár-utca 17.
„Toilett-útkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal Beretvás - MIGRAIN - pasztillát, mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet. Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. 1 doboz 1 kor. 20 fillér. Főraktár BERETVÁS TAMÁS KISPEST, Rákóczi-utca 2. Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

PARIS SZÁLLODA
Szállodás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
100 szoba 2-30 K-ól feljebb. Kiszolgálás- sal és villanyvilágítással együtt. Fürdők, melegvíz távfűtés, étterem. Villamos vasúti megállóhely az őszre pályaudvarok és hajók felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J. hemopatiiai rendelő-intézete
Időit betegségekben szenvedők számára Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szőrmearui elsőrangú és az egész világon el vannak terjedve. Első és legnagyobb molylár ellen védő részv. társ.

Maggi Gyula és Társa

Hoda: Wien. IV/1. Gyár: Bregenz.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, osztnál és meghűléseknél, bedörzsölésével sokes képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. — Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Gazdaközönség!

Permetezők, kénegezők, kékkő-, cséplőgépek és szelelőrosták, legolcsóbb beszerzési forrása.

LAHNI MIHALY azelőtt Bargel Mihály vaskereskedése

Esztergom.

Valódi „kigyós“ kaszák többszöri jótállással. — Ugyanott egy jó házból való fiú tanuló felvétetik!

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

A szabadalm. ut. KULCSOSAL.

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST

Tirgram-por az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja: üvegekben —30, —60, 1— és 2.— koronáért kapható.

Tirgram-tinktúra csakis poloskák ellen üvegekben —10 —80, 120, 260 5.— koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre. Gyár: Budapest IV., Károly-u. 1. Kapható: Esztergomban Berger Vilmos, Schulteis Adolf, Szecey István, Metz Sándor, Jedlieska Rezső, Kühn Gábor, Küröz Dezső és Kömley Károlynál.

Fillér 4 Fillér

a nagymosáshoz!

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS

PASZTILLÁT használ!

Patyolat fehér lesz a fehérenemű!

Foltot vagy csíkot nem csinál!

Ártalmatlan mert savmentes!

Gyorsan, teljesen oldódik a vízben.

URANOS-pasztila csak 4 fillér

és egy mosáshoz elég!

Minden drogériában és jobb fűszerüzletben kapható:

Mintadobozt = 10 drb. pasztila = 40 fillér

beküldése ellenében (bélyegeken is) küldenek:

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár, Budapest VI.

Esztergom: VILLI JÓZSEF.

A Kobrak cipő egyedüli árusítója.

PRESZLER JÁNOS

cipész üzlete Esztergom, Kossuth Lajos-utca 22. (a „Vörös Rák“ átellenében.)

Alapított 1886. évben.

Készít mindennemű férfi-, női- és gyermek-cipőket legizlésebb kivitelben és jutányos áron.

Régi cipők beküldése után vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Mindenféle cipő-krém és cipőfúzó kapható.

Ki szeret szép tükörfényű padlót és tiszta féregmentes lakást?

az forduljon az alábbi címhez és ott legjobb minőségben és legjutányosabban megkapja mindazt ami ahhoz szükséges u. m. Linoleum padló máz, parkett máz, ecset, padló kefe és viasz, brunolin, email mázak minden színben továbbá naftalin, molypor, rovarpor, poloska tinctura, formalin-pasztila, carbolpor, stb.

DOBOS DROGERIA Szechenyi tér 5.